

NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 34/2023, relatiu al Departament d'Empresa i Treball, impost sobre les estades en establiments turístics, Fons per al foment del turisme, exercici 2021

Barcelona, 31 de gener de 2024

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 24/2023, relatiu al Departament d'Empresa i Treball, impost sobre les estades en establiments turístics, Fons per al foment del turisme, exercici 2021, en compliment del seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat pel síndic Josep Viñas com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 19 de desembre del 2023.

L'objecte d'aquest informe ha estat la fiscalització limitada del Departament d'Empresa i Treball, centrada en la revisió de l'impost sobre les estades en establiments turístics, en la part que gestiona el Departament, que és el Fons per al foment del turisme, en la vessant relativa als ens locals, corresponent a l'exercici 2021.

L'import recaptat per l'impost sobre les estades en establiments turístics l'any 2021 va ser de 39,82 M€. L'any 2022 el total recaptat va sumar 82,97 M€, xifra que representa un 108,38% respecte al 2021 i un 40,47% respecte al 2018, darrer any no afectat per la covid.

Com a conclusió general, la Sindicatura constata que, tal com està definit l'impost i, especialment el Fons per al foment del turisme, es fa difícil assolir uns objectius que resultin d'una planificació turística prèvia. Assenyala també que, passat un temps des de la creació de l'impost, cal plantejar-se si amb els procediments actuals s'estan assolint els objectius concrets per als quals es va crear. Pel que fa al control, afegeix que el fet que la gestió de l'impost estigui repartida entre el Departament d'Empresa i Treball i l'Agència Tributària de Catalunya, que n'efectua la recaptació i la inspecció, dificulta al Departament competent el control i seguiment dels imports recaptats i dels objectius previstos.

Les observacions més rellevants de la fiscalització realitzada, recollides en l'apartat 3.1 de l'informe, es resumeixen a continuació:

- S'observa una manca de coordinació entre la Direcció General de Turisme i l'Agència Tributària pel que fa a l'obtenció de les dades relatives a l'impost. L'Agència Tributària no accedeix a la base de dades del Registre de Turisme de Catalunya de què disposa la Direcció General, sinó que obté la informació directament del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat. Aquest fet augmenta el risc d'ineficiències operatives i de control intern.

- El Comitè bilateral, format per representants del departament competent en matèria d'economia i del competent en matèria de turisme, aprova la destinació del global del Fons, però només detalla el 50% corresponent a la part del Fons a destinar als ajuntaments en funció de la recaptació en el seu àmbit territorial. Per al 50% restant, el Comitè no especifica les actuacions o finalitats concretes a les quals s'ha de destinar aquest import.
- Pel que fa al repartiment del Fons per al foment del turisme, la normativa exclou d'aquest repartiment la tarifa especial i també el recàrrec per a la ciutat de Barcelona, per la qual cosa aquests ingressos no estan afectats a la promoció del turisme. La normativa hauria d'especificar la destinació d'aquests fons, principalment els relatius a la tarifa especial que es recapta als establiments on es realitzen activitats de jocs i apostes.
- Atès que no hi ha definides unes actuacions concretes quant a la destinació del Fons, a la pràctica el Comitè bilateral dona per bones totes les activitats justificades pels ens locals que es puguin encabir dins l'activitat turística o d'algun dels 5 grans objectius previstos en la normativa. La Sindicatura considera que la justificació d'aquestes actuacions hauria de recollir una descripció més detallada, amb un detall de l'activitat, la data o període i el cost suportat, acompanyat de la documentació justificativa corresponent.
- S'ha observat una manca de justificació dels imports rebuts per diversos ens locals, mentre en altres casos la justificació ha estat per sota de l'import rebut.
- La normativa no és clara en els casos en què no s'acredita la destinació efectiva dels crèdits. S'hauria de preveure un procés de revocació dels imports repartits i de reintegrament de les quantitats no justificades.
- En l'exercici fiscalitzat no s'havia constituït la Comissió del Fons per al foment del turisme i, per tant, no s'havien establert les directrius d'actuació que havien de regir la destinació dels fons. Com a conseqüència d'aquesta manca de directrius, la Direcció General de Turisme no efectuava una revisió detallada i profunda de les accions que portaven a terme els ens locals en cada anualitat. A aquesta manca de planificació a l'hora de definir els objectius dels projectes, s'hi afegixen altres debilitats en relació amb el procediment de justificació per part dels ens locals destinataris dels recursos.

Finalment, la Sindicatura fa 4 recomanacions als diferents òrgans implicats amb l'objectiu últim de millorar la gestió de l'impost sobre les estades en establiments turístics i els recursos destinats al Fons per al foment del turisme.

<p>Aquesta nota resum té efectes merament informatius. L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.</p>
